

Warszawa, 08.11.2018

Stanowisko PRCH w sprawie działalności centrów handlowych i sklepów 12 listopada

Ustawa z dnia 7 listopada 2018 r. o ustanowieniu Święta Narodowego z okazji Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, która ustanawia dzień 12 listopada 2018 r. dniem wolnym od pracy, w dniu 7 listopada 2018 r. została podpisana przez Prezydenta RP i opublikowana w Dzienniku Ustaw. Oznacza to, że ustawa z dniem 8 listopada 2018 r. weszła w życie.

Po rozpatrzeniu przez Sejm RP poprawek zgłoszonych przez senatorów, ustawa w żaden sposób nie odnosi się do sytuacji prawnej pracowników handlu (wykreślony został przepis przesądzający o braku zastosowania przepisów ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni).

W takim stanie rzeczy uzasadnione są wątpliwości w zakresie dopuszczalności prowadzenia handlu i wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w dniu 12 listopada 2018 r.

Co jednak istotne, brak jest możliwości jednoznacznego przesądzenia tej kwestii, zwłaszcza w kontekście rozbieżnych opinii prezentowanych tak przez Państwową Inspekcję Pracy, jak i specjalistów z zakresu prawa pracy.

Pomimo tego, że art. 2 ustawy stanowi wprost, że dzień 12 listopada 2018 r. jest „dniem wolnym od pracy”, dzień 12 listopada 2018 r. nie jest i nie został wskazany na liście „dni wolnych od pracy” w rozumieniu ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy. W związku z powyższym dzień 12 listopada 2018 r. nie stanowi „święta” w rozumieniu ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (która odsyła do przepisów ustawy o dniach wolnych od pracy). W konsekwencji zastosowanie powinny znaleźć przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, w zakresie dotyczącym dopuszczalności wykonywania pracy w niedziele i święta.

Przepisy Kodeksu pracy dopuszczają pracę w niedziele i święta m.in.:

- w razie konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii;
- w ruchu ciągłym;
- przy pracy zmianowej;
- w transporcie i komunikacji;

- przy wykonywaniu prac koniecznych ze względu na ich użyteczność społeczną i codzienne potrzeby ludności (w szczególności w gastronomii, zakładach hotelarskich, zakładach świadczących usługi dla ludności etc.).

Niemniej jednak, w dniu 8 listopada 2018 r. opublikowane zostało stanowisko Państwowej Inspekcji Pracy w tej kwestii (stanowisko dostępne jest pod adresem: <https://www.pip.gov.pl/pl/rzecznik-prasowy/komunikaty-biezace/98917,ograniczenia-handlu-w-dniu-12-11-2018-r-stanowisko-pip.html>). Z treści tego stanowiska wynika, że „w dniu 12 listopada 2018 r. obowiązywać będą ograniczenia w wykonywaniu pracy w placówkach handlowych w niedziele i święta określone w przepisach ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni”. Oznacza to, że – w ocenie Państwowej Inspekcji Pracy - w dniu 12 listopada 2018 r. funkcjonować będą mogły placówki handlowe wyłączone spod zakazu handlu w niedziele (tj. 33 kategorie placówek handlowych, określone w art. 6 tej ustawy).

Jakkolwiek wyżej zaprezentowane stanowisko może stać w sprzeczności z przepisami ustawy o 12 listopada 2018 r., to jednak pamiętać należy, że to Państwowa Inspekcja Pracy jest organem odpowiedzialnym za kontrolę przestrzegania i egzekwowanie przepisów prawa pracy, w tym także za kontrolę zastosowania się przedsiębiorców to przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele. Zasygnalizować również należy, że pomimo braku podstaw prawnych do publikowania tego rodzaju wytycznych lub wskazówek przez Państwową Inspekcję Pracy, taka praktyka miała również miejsce w odniesieniu do ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele.

Wobec powyższego za uzasadnione wydaje się rekomendowanie, mimo wszystko, zastosowania się do stanowiska Państwowej Inspekcji Pracy, uznającego konieczność stosowania w dniu 12 listopada 2018 r. przepisów dotyczących ograniczenia prowadzenia handlu i wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta, choć niestety nie wynika to z przepisów ustawy.

Jednocześnie, mając na uwadze pojawiające się w przestrzeni publicznej sygnały ekspertów (por. m.in. artykuł dotyczący 12 listopada 2018 r. w dzisiejszym wydaniu „Rzeczpospolitej” dostępny jest pod adresem: <https://www.rp.pl/Kadry/311089985-Grafiki-pracy-na-12-listopada-2018-wciaz-sa-niepewne.html>) potwierdzające nasze wątpliwości i dotyczące możliwości wykonywania pracy w dniu 12 listopada 2018 r., jeżeli praca ta wykonywana jest w systemie pracy zmianowej – nie można jednoznacznie wykluczyć możliwości zastosowania tego typu rozumienia przepisów ustawy. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż w przypadku kontroli – Inspekcja mogłaby próbować zastosować interpretację, iż tego rodzaju praca jest sprzeczna z założeniami ustawodawcy. Pamiętać bowiem należy, co podkreślone zostało również w stanowisku

POLSKA RADA
CENTRÓW HANDLOWYCH
15 LAT

Państwowej Inspekcji Pracy i w uzasadnieniu poprawek Senatu RP do rozpatrywanego przez Sejm RP projektu, że głównym celem ustawy było zapewnienie pracownikom dnia wolnego od pracy. Abstrahując w tym zakresie od poprawności legislacyjnej omawianej ustawy, uwzględnienia wymagają również założenia, jakie z uchwalonymi przepisami łączy ustawodawca. Nie można wykluczyć, iż tego typu interpretację podzieliłby również sąd.

Podsumowując, w naszej ocenie, za bardziej zasadne wydaje się mimo wszystko rekomendowanie uznania stanowiska Państwowej Inspekcji Pracy dotyczącego dopuszczalności prowadzenia handlu i wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w dniu 12 listopada 2018 r. niezależnie od legislacyjnego „niedbalstwa” zaprezentowanego w ustawie. W praktyce przejawiać się to będzie możliwością funkcjonowania w centrach handlowych jedynie placówek handlowych ujętych w katalogu „wyłączeń” spod zakazu handlu w niedziele w oparciu o ustawę z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni.

Dyrektor Generalny i Członek Zarządu
Polska Rada Centrów Handlowych

KONTAKT DLA MEDIÓW

Łukasz Marynowski

PR & Marketing Manager

lmarynowski@prch.org.pl

Telefon: +48 500 433 918